

ÇOCUKLUK DÖNEMİ ÜST GASTROİNTESTİNAL SİSTEM ENDOSKOPİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF UPPER GASTROINTESTINAL TRACTUS
ENDOSCOPIES IN PEDIATRIC AGE GROUP

Erhun KASIRGA
Esra ÖZER
Sedat ERTEM

SUMMARY

In this study we evaluated our endoscopic findings in pediatric age group retrospectively. The study included 65 endoscopic examinations. The majority of presenting symptoms were recurrent abdominal pain in 34 patients (56.6%) and upper gastrointestinal bleeding in 13 patients (21.6%). The main endoscopic findings were gastritis in 35 patients (40.6%) and duodenitis in 15 patients (17.4%), While 18 (20.9%) of cases were normal. We concluded that in pediatric age group, endoscopic examination has enhanced the diagnostic accuracy in upper gastrointestinal disease.

(Key Words: Oesophagogastroduodenoscopy, Recurrent Abdominal Pain, Upper Gastrointestinal Bleeding.)

ÖZET

Bu çalışmada retrospektif olarak pediyatrik hasta grubundaki endoskopik bulgularımızı değerlendirdik. Çalışma 65 endoskopik incelemeyi içermekteydi. En sık başvuru semptomları; 34 hastada (% 56.6) tekarlayan karın ağrısı ve 13 hastada (% 21.6) üst gastrointestinal sistem (GİS) kanaması idi. En sık endoskopik bulgular; 35 hastada (%40.6) gastrit, 15 hastada (%17.4) duodenit iken olguların 18'i (%20.9) normaldi. Sonuç olarak, pediyatrik yaş grubunda üst GİS hastalıklarının tanımlanmasında endoskopik incelemenin önemi vurgulandı.

(Anahtar Sözcükler: Özofagogastroduodenoskopi, Tekrarlayan Karın Ağrısı, Üst Gastrointestinal Kanama)

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği (Uz.Dr.E Kasırğa,
Dr.E Özer)

Gastroentoloji Kliniği (Uz.Dr.S Ertem)

SSK Tepecik Eğitim Hastanesi 35120 Yenışehir-İZMİR

Yazışma :Dr.E Özer

GEREÇ VE YÖNTEM

SSK Tepecik Eğitim Hastanesi Gastroenteroloji Kliniğinde Ocak 1996-Nisan 1997 tarihleri arasında yapılan 65 üst gastrointestinal sistem endoskopisi retrospektif olarak değerlendirilmiştir. 1 hastaya 3 kez, 3 hastaya da 2 kez özofagogastroduodenskopisi yapılmıştır. Özofagogastroduodenskopik inceleme endoskopun boyutlarına bağlı olarak ancak 7 yaşından büyük çocuklara yapılabilmektedir. Üst gastrointestinal sistem (GİS) endoskopik incelemesi yapılan 60 hastanın 26'sı erkek (%43.3), 34'ü kız (%56.6) olup yaşları 8-15 yaş arasında değişmektedir. Yaş ortalamaları 12.02 ± 1.77 (ortalama $\pm$ standart sapma) yaştır. Tüm hastalarda üst GİS kanamasının varlığı hematemez, nazogastrikten aktif kanama veya eski kanamanın aspirasyonu ve/veya melenanın varlığı ile konulmuştur. En sık endoskopik inceleme nedeni olarak 34 hastada (%56.6) tekrarlayan karın ağrısı tespit edilmiştir.

Üst GİS endoskopisine hazırlık, topikal boğaz anestezisi (pantocain %2) ve sedasyon (midazolam 0.1-0.2 mg/kg/IV.) ile sağlanmıştır. Tetkiklerin hepsi Fujinon FG-100 FP kullanılarak yapılmıştır.

SONUÇ VE BULGULAR

Toplam 18 hastanın (%20.9) endoskopik incelemesi normal olarak değerlendirilmiştir. Tüm olguların endoskopik tanularına göre dağılımları Tablo 1'de verilmiştir. Buna göre 10 hastada çeşitli özofagus (özofajit 6, varis 2, kardiyak reflü 2), 36 hastada mide (35 gastrit, 1 ülser) ve 22 hastada ise duodenal (15 duodenit, 7 ülser) hastalığı saptanmıştır.

TARTIŞMA

Ülkemizde üst gastrointestinal sistem (GİS) hastalıklarının pediyatrik gruptaki epidemiyolojik verileri yeterli olmadığından son 1.5 yıl içinde SSK Tepecik Eğitim Hastanesi Gastroenteroloji Kliniğinde yapılan Üst GİS endoskopik incelemeleri geriye yönelik değerlendirilmiş ve görülen patolojilerin sıklığı araştırılmıştır.

TABLO 1. Olguların endoskopik tanularına göre dağılımları.

Tanı	Olgu Sayısı	%
Normal	18	20.9
Özofagus hastalığı	10	11.6
Özofajit	6	6.9
Varis	2	2.3
KÖS yetmezliği*	2	2.3
Mide hastalığı	36	41.8
Gastrit	35	40.6
Ülser	1	1.1
Duodenal Hastalık	22	25.5
Duodenit	15	17.4
Ülser	7	8.1

*KÖS: Kardiyözözofageal sfinkter.

TABLO 2. Tekrarlayan karın ağrılı 34 çocuğun endoskopik tanuları.

	Olgu Sayısı	%
Normal	9	26.4
Gastrit	23	67.6
Duodenal ülser	2	5.8

TABLO 3. Üst gastrointestinal kanamalı çocuğun endoskopik tanuları.

	Olgu Sayısı	%
Normal	2	15.3
Özofagus varisi	1	7.6
Özofajit	2	15.3
Gastrit	4	30.7
Duodenal ülser	4	30.7

En sık rastlanan endoskopik inceleme nedenleri arasında literatür verileri uyumlu olarak birinci sırada tekrarlayan karın ağrıları (%56.6) ve ikinci sırada gastrointestinal sistem kanamaları (%21.6) yer almaktadır.

Endoskopik inceleme sonucunda olguların %20.9'u normal olarak değerlendirilmiştir. Bu oran erişkin yaş grubundaki yapılan bazı çalışmaların sonuçları ile aynı düzeydedir (4). Patoloji saptanan olguların % 11.6'sında özofagus, %41.8'inde mide ve %25.5'unda duodenum hastalıkları vardır.

Karın ağrısı üst GIS hastalıklarında özellikle büyük çocuklarda en belirgin semptomlardan bir tanesidir(5,6). Tekrarlayan karın ağrısı yakınması olan 34 hastanın 23'ünde gastrit (%67.6), 2'sinde duodenum ülseri (%5.8) saptanmış olup 9 hasta (%26.4) ise normaldir. Singapur'dan bildirilen bir çalışmada bizim sonuçlarımızdan farklı olarak tekrarlayan karın ağrısı grubunda normaller %81.7'dir (7). Bu durum tekrarlayan karın ağrısı grubuna hasta seçim kriterleri ile ilgili olabilir.

Hematemez ve melenâ çocuklarda endoskopik incelemenin en sık nedenleri

arasındadır. Günümüzde endoskopi sayesinde üst GIS kanamalı olguların %85-90'ında etyolojik neden saptanabilmektedir (1,2,8). GIS kanaması ile gelen olguların %27.6'sında herhangi bir kanama odağı gözlenememiştir(7). Bu yüksek oran hastaların hastaneye başvuru zamanlarının ve endoskopik incelemeye alınma sürelerinin uzunluğu ile ilişkili olabilir. Sonuç olarak, pediatrik hasta popülasyonunda üst GIS hastalıklarının sanıldığı kadar ender olmadığı, üst GIS potolojilerinin doğru ve hızlı şekilde tanımlanmasında endoskopik incelemenin önemi vurgulanmıştır.

KAYNAKLAR

1. Ament ME, Christie DL. Upper gastrointestinal fiberoptic endoscopy in pediatric patients. *Gastroenterology*. 1977 ; 72 : 1244-8.
2. Ament ME, Berquist WE, Vargas J, Perisic V. Fiberoptic upper intestinal endoscopy in infants and children. *Ped Clin North Am*. 1988 ; 35 : 141-55.
3. Wyllie R, Kay M. *Esophagogastroduodenoscopy, Colonoscopy Disease*. Philadelphia. WB Saunders Company. 1993 ; 967-98.
4. Aksöz ve ark. 3176 üst gastrointestinal endoskopik incelemelerinin değerlendirilmesi. *Gastroenteroloji*. 1993 ; 4 (4): 668-70.
5. Gürakan F. Peptik ülser. *Katkı*. 1993 ; 14 (4) : 259-72.
6. Nord SK. Peptic ulcer disease in the pediatric population. *Ped Clin North Am*. 1988 ; 35 : 117-40.
7. Quak SH, Lam SK Low PS. Upper gastrointestinal endoscopy in children. *Singapore Med J*. 1990 ; 31(2) : 123-6.
8. Foster N, Miloszewski KJAi, Losowsky MS. Stigmata of recent hemorrhage in diagnosis and prognosis of upper gastrointestinal bleeding. *Br Med J*. 1978 ; 1 : 1173-4.